

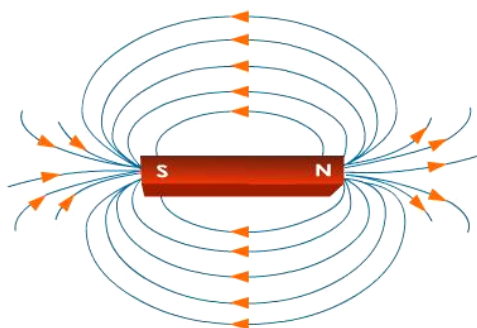
CAMP MAGNÈTIC

Conceptualització

La **interacció electromagnètica** és una de les 4 interaccions fonamentals de la natura. Aquesta interacció manifesta el magnetisme entre cossos que presentin la propietat fonamental que anomenem **càrrega elèctrica** i que estiguin en moviment. Per defecte, un cúmul macroscòpic de matèria sol ser desmagnetitzat tot i que alguns materials poden alinear els seus àtoms de manera que els corrents electrònics nanoscòpics de tots ells produeixen un camp magnètic persistent i el material en si esdevé un iman. Podem distingir entre materials:

- **Ferromagnètics:** s'imenten amb facilitat i mantenen les propietats magnètiques amb el temps (Fe, Co, Ni...)
- **Paramagnètics:** es veuen atrets per un iman però la seva imantació és feble i poc duradera (O, Al, Pa...)
- **Diamagnètics:** que es veuen lleugerament repel·lits per un iman (Pb, Ag, H₂O...)

Dinàmica en presència de Camp Magnètic

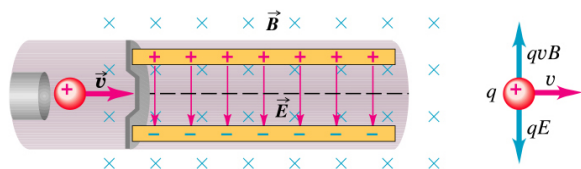
Les línies de camp magnètic es tanquen sempre sobre si mateixes, neixen al pol nord de l'iman i moren al pol sud. Per aquesta raó enfrontant dos imans, els pols iguals es repel·len i els pols oposats s'atrauen.

En presència d'un camp magnètic $\vec{B}$, la dinàmica d'una càrrega elèctrica es sotmet a la força de Lorentz:

$$\vec{F}_B = q \cdot (\vec{v} \times \vec{B})$$

que produeix una força perpendicular a la velocitat de la partícula i, per tant, li induïx una acceleració normal que corbarà la seva trajectòria en un moviment circular.

Selector de Velocitats

Un selector de velocitats és un dispositiu en què es fan circular càrregues elèctriques al llarg d'un canó on hi han un camp elèctric i un de magnètic disposats de manera que la força de Lorentz combinada deflexeix totes les partícules que no duguin una velocitat concreta. Vegem quina velocitat duren a la sortida del canó les partícules que no hagin sentit l'acceleració de deflexió:

$$\sum \vec{F} = m\vec{a} \Rightarrow \vec{F}_B - \vec{F}_E = 0 \Rightarrow q(\vec{v} \times \vec{B}) = q\vec{E}$$

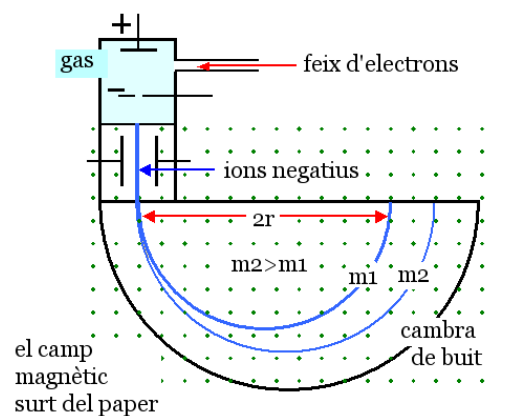
$$\Rightarrow q|\vec{v}||\vec{B}| = q|\vec{E}| \Rightarrow \boxed{v = \frac{E}{B}}$$

Permeabilitat Magnètica

El camp magnètic creat per una càrrega puntual que viatja a velocitat $\vec{v}$ depen de la **permeabilitat magnètica** del medi:

$$\vec{B} = \frac{\mu}{4\pi} \cdot \frac{q \cdot \vec{v} \times \hat{r}}{r^2} \quad \mu = \mu_r \mu_o \quad \mu_o = 4\pi \cdot 10^{-7} \frac{N}{A^2}$$

Espectròmetre de Masses

Un espectròmetre de masses injecta ions en una regió on un camp magnètic perpendicular corba les trajectòries de ions amb diferents masses en cercles de diferents radis.

$$\vec{F}_B = m\vec{a}_n \Rightarrow q(\vec{v} \times \vec{B}) = m \frac{|\vec{v}|^2}{r} \hat{n}$$

$$\Rightarrow qvB = m \frac{v^2}{r} \Rightarrow \boxed{r = \frac{mv}{qB}}$$

Injectant partícules de càrrega coneguda, a una velocitat fixada per un selector de velocitats, l'espectròmetre ens permet determinar les masses de les partícules mesurant els seus radis de curvatura

Forces de Lorentz sobre Corrents Macroscòpics

Donat un fil de longitud ℓ , pel que circula una intensitat de corrent I , immers en un camp magnètic $\vec{B}$, les forces de Lorentz que actuen sobre cada càrrega individual contribueixen a la força global que actua sobre el fil:

$$\vec{F}_B = I\vec{\ell} \times \vec{B}$$

Donada una espira tancada d'àrea associada $\vec{S}$, per la que circula una intensitat de corrent I , immersa en un camp magnètic $\vec{B}$, les forces de Lorentz que actuen sobre cada càrrega individual contribueixen al moment de força global que actua sobre l'espira:

$$\vec{M}_B = I\vec{S} \times \vec{B}$$

Camp Magnètic creat per Corrents Discrets: Llei de Biot-Savart

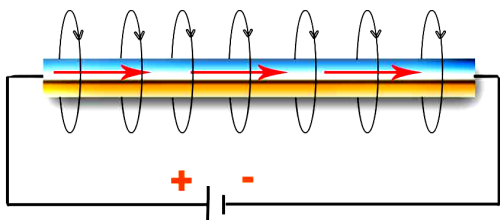
La llei establerta per Jean-Baptiste Biot i Félix Savart permet calcular el camp magnètic creat per corrents aïllats

$$d\vec{B} = \frac{\mu}{4\pi} \cdot \frac{I d\vec{\ell} \times \hat{r}}{r^2}$$

CAMP MAGNÈTIC CREAT PER UN FIL DE CORRENT

Les línies de camp magnètic són cercles concèntrics perpendiculars a la direcció del fil $\vec{\ell}$ i que decreixen amb la distància x que ens allunya del fil:

$$B = \frac{\mu}{2\pi} \cdot \frac{I}{x}$$

FORCES ENTRE CORRENTS

Dos fils separats una distància d pels que hi circulin intensitats I_1 i I_2 respectivament es faran mútuament una força per unitat de longitud de fil:

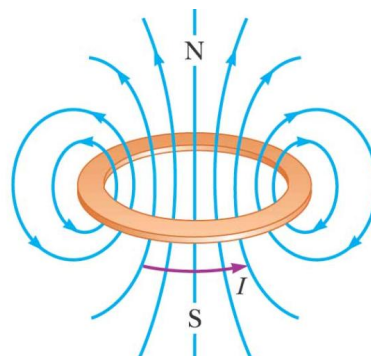
$$\frac{F}{\ell} = \frac{\mu}{2\pi} \frac{I_1 \cdot I_2}{d}$$

Si les intensitats són paral·leles els fils s'atrauen. Si les intensitats són anti-paral·leles els fils es repel·len

CAMP MAGNÈTIC CREAT PER UNA ÈSPIRA CIRCULAR

Les línies de camp magnètic atravessen perpendicularment el pla de l'espira de radi R i es retorcen per tancar-se sobre si mateixes. Just a l'eix de l'espira, lluny dels efectes de vora, el camp magnètic decreix amb la distància x que ens allunya de l'espira com:

$$B = \frac{\mu}{2} \cdot \frac{IR^2}{(R^2 + x^2)^{3/2}} \quad \text{a} \quad B(x=0) = \frac{\mu I}{2R}$$

Camp Magnètic creat per Agrupacions de Corrents: Llei d'Ampère

La llei establerta per André-Marie Ampère permet calcular el camp magnètic creat per agrupacions de corrents

$$\oint \vec{B} \cdot d\vec{l} = \mu \sum_{i=1}^N I_i$$

CAMP MAGNÈTIC EN UN SOLENOIDE LONGITUDINAL

Un conjunt d' N espires per les que circula una intensitat I apilades en una longitud L formen un **solenoid** amb $n \equiv N/L$ espires per unitat de longitud. El camp magnètic longitudinal al seu interior és:

$$B = \mu n I$$

CAMP MAGNÈTIC EN UN SOLENOIDE TOROIDAL

Un conjunt d' N espires per les que circula una intensitat I enroldades al llarg d'una circumferència de radi R formen un **solenoid toroidal**. El camp magnètic circular al seu interior és:

$$B = \mu \cdot \frac{NI}{2\pi R}$$